

Árufuvarozás — gondokkal

A szállítás eredményei mindig jelzik, hogy feladatokat adó területen miként dolgoznak az üzemek, fejlődik-e a kereskedelem? Csongrád megyében, Szegeden az elmúlt háromnegyed év alatt mindenképpen gyorsult a gazdasági élet fejlődése, hisz a MÁV és a Volán a tavalyinál nagyobb munkával birkózik.

A MÁV Szegedi Igazgatósága napjainkig mintegy 6 millió 700 ezer tonna árut szállított, a vasúti forgalom mintegy 200 ezer tonnával emelkedett az elmúlt év hasonló időszakához képest. A hátralevő hónapok sem kínálnak pihenést, nyugalmat

az állomásokon: több mint 1 millió 700 ezer tonna áru vár továbbításra. Közülük 150 ezer tonna kavics, 450 ezer tonna cukorra, 150 ezer tonna gabona — hogy csak a legfontosabbakat említsük.

A MÁV Szegedi Igazgatóságon a hét elején operatív bizottság alakult, amelynek az a célja, hogy az eddigieknél jobban szervezze a vasúti kocsik rakodását. Jó kezdeményezésnek tűnik, hogy ez a bizottság például megvizsgálja azt is, miért késlekedik egy-egy szállítás, értesíti esetleg más igazgatóságok illetékeseit, a késői

küldeményeknek, vasúti kocsiknak „utánanézi”. Erre már csak azért is szükség van, mert Csongrád megyében még mindig hiány mutatkozik megrakható vasúti kocsiból.

A Volán 10. sz. Vállalat forgalmi adatai is emelkedést tükröznek: napjainkig több mint 4 millió 700 ezer tonna árut továbbítanak a teherautók, nyergesvontatók. A szerződéses partnereit rendre kiszolgálja a Volán, ezt ugyanis fő feladatának tekinti. Nagy figyelmet fordít az állomásokon kapott megbízásaira is, hiszen szorosban együtt kell működni a MÁV-val — az állomásokhoz a Volán-gépkocsik szállítják az árukat. Sajnos, alkalmi, előre nem tudott megrendelésekkel nem minden esetben tud megbirkózni. Például a Mezőhegyesi Cukorgyár olyan mennyiségű répa szállítást kér, amelyet a Volán nem vállal — mert nincs megfelelő számú tehergépkocsija. A Volántól kapott tájékoztatás szerint a fennakadást az okozza, hogy 70 ZIL gyártmányú gépkocsi nem érkezett meg időre Szegedre, illetve a Volán területére. Hiányukban pedig a többletfeladatot képtelenek megoldani.

A Volán képviselői rendszere — amelyet már hónapok óta is bemutatunk — jól működik, csakúgy, mint a szegedi tüzelőakciót lebonyolító „szolgálatát”. Az elmúlt évinél jobban kívánják megszervezni ezt a fontos munkát, s ennek érdekében a TŰZEP-telepeken megkezdték a szén, a fa gépi rakodását. Jelenleg már 15 teherautó szállítja Szegeden a tüzelőt.

M. I.

Bőrgyógyászok nemzetközi tudományos ülése Szegeden

Több éves hagyománynak megfelelően idén is Szegeden rendezte meg a Magyar Dermatológiai Társaság nemzetközi tudományos ülését, melyet tegnap délután az orvosgyógyászati bőrklinikájának tantermében dr. Pastinszky István budapesti professzor, a Társaság elnöke nyitotta meg. A kétnapos tudományos ülés résztvevőit dr. Simon Miklós egyetemi tanár, a bőrklinika igazgatója üdvözölte, a közel 60 hazai klinikai, kórházi, intézeti bőrgyógyász, és a határterületek kutatói mellett mintegy húsz külföldi szakembert: román, jugoszláv, NDK- és NSZK-beli orvost.

A tudományos ülés első programjaként dr. Johann Schumann, a Münster melletti szakklinika biokémikusa számolt be egy érdekes műszerről, az impulscytophotométerről, mely rendkívül jelentős az immunológiai kutatásban, és a daganatsejtek felismerésében, külön-külön is vizsgálhatóvá teszi a sejteket, ami főleg a bőrbetegségek gyógykezeléséhez.

A tanácskozás mai, szombati programjában az NSZK-beli kutató munkósdés közben is bemutatja az impulscytophotométert Újszegeden, a Biológiai Központ genetikai osztályán. A tegnapi tudományos

előadások az anyagcsere-megbetegedéssel kapcsolatos problémák bőrgyógyászati vonatkozásait, a szervezet védekező rendszerének kutatásával összefüggő témákat tárgyalták, s a szegedi bőrklinika oktatói is beszámoltak tudományos eredményeikről. A húsz külföldi résztvevő mintegy fele román: Juli Capusan, a kolozsvári bőrklinika igazgatója és munkatársai egyebek között egy speciális, fény- és anyagcsere eredetű bőrbetegség modern gyógyszerrel történő kezeléséről beszéltek, de előadást tartottak a nagyváradi és az aradi kórház bőrgyógyászati osztályainak főorvosai is. A tanácskozást külön jelentőssé teszi, hogy a szegedi bőrklinikusok ezúttal első ízben találkoztak testületileg, tudományos ülés keretében, román kollegáikkal. Mint Capusan professzor előadása előtt kitért rá: hosszú évekre visszanyúló személyes kapcsolat mellett ez a találkozó a román és magyar dermatológusok közötti kontaktus felvételét is jelenti, sőt, lehetőséget ad közös tudományos munkaterv kidolgozására is.

A Magyar Dermatológiai Társaság nemzetközi tudományos ülése ma, szombaton, a déli órákban fejeződik be.

A Minisztertanács tárgyalta

Így alakultak az árak

Az a rendszeresség, amellyel a Minisztertanács számokért és vizsgálja a fogyasztói árszínvonal, s az árak alakulását, nemcsak a közvélemény érzékenységének tükröződése, hanem a párt gazdasági és életszínvonal-politikájának és szemlézetéből való következetes figyelemmel kísérése is. A fogyasztói logika kissé sántít: nem veszi készpénznek a sokrétű vizsgálódással készülő statisztikákat, de annak tartja a maga személyes tapasztalatait. Am ezek a tapasztalatok sem egyértelműek, hiszen például az alma olcsóbb volt augusztusban, mint tavaly, ugyanakkor júliusban a paprika ára utcahosszal verte az 1972-est, augusztusban viszont felhagyott a rekordjavítási kísérlettel. Nincs, nem lehet olyan nyilvántartás, amely képes lenne minden családot, valamennyi fogyasztó vásárlása-

it, kiadásait számontartani, az átlagokból viszont a fő jellemzők kiolvashatók.

Mit értünk ezen? Azt például, hogy az idei népgazdasági terv a fogyasztói árszínvonal 3,6 százalékos emelkedésével számolt, s az első felévben ez 3,7, de január—augusztus között már csak 3,6 százalékos lett ki, azaz nyolc hónapot figyelembe véve, nem nőtt túl a megengedett határokon. Továbbá azt, hogy — föltehetően a központilag elhatározott, s több szakaszban végrehajtott árcsökkentések hatására — a korábbinál gyorsabban bővült a ruházati cikkek forgalma, s hosszú idő után az iparcikkek eladása ismét meghaladta az élelmiszerekét. Azt is a fő jellemzők közé kell sorolnunk, hogy — a párt Központi Bizottsága 1972. novemberi ülésének határozatát megvalósítva — intézkedések sorozata szolgálta az indokolatlan ármozgások megszüntetését. A Minisztertanács június 21-i ülésén határozatot hozott a tisztességtelen haszonról, kiadásra kerültek a termelővállalatok számára a kalkulációs irányelvek, kötelező érvényűvel miniszteri utasítás írta elő bizonyos olcsó árucikkek állandó kínálatát, fokozódott az árelőmozgás. S ami legfontosabb ilyen lényeges: a márciusban végrehajtott központi bérintézkedés hatására növekedett a bérkiáramlás, az összes lakossági pénzjövödelmek kilenc, a munkabér-kifizetések több mint hét százalékkal haladták meg a tavalyi összeget. Ezzel összevetve a korábban említett árszínvonal-emelkedést, már reálisabban, az érzelmeiktől kevésbé, a tényektől annál inkább befolyásolt a kialakuló kép.

Vajon tisztázódott minden az „árrfronton”, elült a csatazaj? Ahogy a napi tapasztalatok, úgy a Minisztertanács ülése sem sugallja ezt. Az Országos Anyag- és Árhivatal elnökének megvitatásra került jelentése egyebek között aláhúzza azt a rövid és hosszabb távon egyaránt igaz, fontos tény, hogy a kedvező változások játszották a döntő szerepet, s csak csekély mértékben indultak ki a vállalatoktól ilyen kezdeményezések.

Tény, hogy az ipar a kereskedelemmel a tavalyinál jóval több rendelést kapott, s a kínálat növekedése minden bizonnyal elősegítette, hogy például az iparcikkek árszínvonala idén, a számítástechnika vehető nyolc hónap alatt csupán egy százalékkal emelkedett. Ugyanakkor a központi áremelés játszott közre abban, hogy 12 százalékkal csökkent az égetett szeszes italok eladása, de abban is, hogy a tej- tejtermékek sajnós úgyszintén. A vegyes ármechanizmusnak — ahogy a szakemberek napjaink árrendszerét jelölik — az „árrönlök” vannak olyan mozgásai, amelyek ellentétesek a távolabbi célok elérését szolgáló törekvésekkel, de ezeknek a mozgásoknak a mennyisége, ereje a kellő korlátok közé szorítható, ezt bizonyította az esztendőből eltelt nyolc hónap. A fogyasztó elkönnyelhetett megakartásokat — a ruházati cikkeknel végrehajtott árcsökkentés, sok gyermekruházati áru árának rögzítése, a szezonális kedvezményes tüzelővásár, az engedélyes nyári vásár, több tartós fogyasztási cikk olcsóbbá válása segítségével —, de voltak a vártnál nagyobb kiadásai is. A reálberek meggyorsult növekedése, a reáljövödelmek tervezettnek megfelelő emelkedése azonban nemcsak ellensúlyozta, hanem többször is rakott a mérleg serpenyőjébe.

K. S.

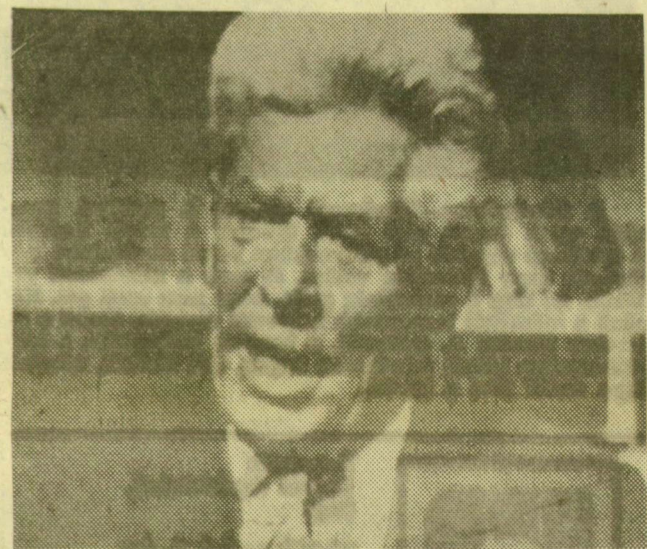
Magyar—indiai kulturális együttműködés

Pénteken a Kulturális Kapcsolatok Intézetében I. D. N. Sahi indiai oktatásügyi államtitkár és dr. Rosta Endre, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke aláírta a két ország 1974—75-re szóló kulturális munkatervét.

A magyar—indiai kulturális csereprogram értelmében tovább bővül az együttműködés a két ország felsőoktatási intézményei, múzeumi, s más kulturális intézményei között.

Képernyő

Szemtől szembe

Lebmann Béla felvétele

Marosán György a kamera előtt

A televíziós újságírás „új hulláma” egészen biztosan összefügg Vitray Tamással. Ismert dolgokat, riportokat kellene most felsorakoztatni az első hallásra tán túltúltul kategorikus kijelentés megtámasztására — nem teszem. Aki látta csütörtök esti újabb Ötszemköt-műsort, valószínűleg sejtí, miért mellőzhetők most korábbi „tettei”: ez a hatvan perc önmagában bizonyító erejű. Vitray tud beszélni és — bocsánat a kifejezésért — belekötögni, belebeszélni és belelefetyelni, mikor milyen a téma, és mit kíván; de mindig bele és nem mellé. Ezért kell rá odafigyelni. Akkor is, ha vezető riporterként műsort fog össze, akkor is, ha visszavonul a háttérbe.

Csütörtökön a televíziós interjú — a műfaji megjelölés eltévesztő, Vitray soha sem „interjú készítő”, hanem csak beszélget — magasiskoláját mutatta be. Marosán György volt a vendége, Szakmai tanulmány témája lehetne a stílus, a modor, ahogyan „fölynyitotta” a nézők előtt ennek az érdekes, izgalmas embernek politikai és személyes tartalmait. Marosán György, aki fél évszázada szakszervezeti és majdannyi, negyvenhét esztendeje párttag, 1956 után került ismét a politikai élet első vonalába, (mögötte hatvétszázötvenhárom évnyi nyugdíjba ment, Vitray megkérdezte: nyugdíjba ment, vagy küldték? Aztán: maradt-e benne félelem, mit tart három legfontosabb hibájának, miért neheztelt az értelmiségiekre és így tovább. Marosán György válaszolt, az egyenes kérdésekre — egyenesen, Minek részletezzük: aki hallotta, gazdagabb lett egy kommunista elhivatottságú közéleti ember izgalmas vendégségével. Aki elmulasz-

totta, legfeljebb bizakodhat, hogy az adást megismétlik.

Kedd este kései időpontra maradt a Nyitott könyv, Sándor Iván: *M. L. esetei*. *Démóklly* János rendezőnek némileg könnyebb dolga volt, a történelmet idéző múltból „kész esteket” tudott válogatni, a részletek teljességének ígéretével. A narrátorral, értékelő-ismertetővel felfűzött műsor azonban így is elaprózódott, egészen rövid snittjei távoli képet adtak a nézőnek erről a könyvről, melyet igazában nem sikerült felnyitni, inkább csak belelapoztak. Az „elpusztíthatatlan” Forsythe-ciklus óta rendszeres követséget tartanak fenn képernyőkön az elmúlt századok angol társasági-társadalmi életének divatjai. Csütörtökön újabb hatrészes tévéfilmsorozat indított propagandát Henry James regényének, az *Egy hölgy arcképe* sok vonzó tulajdonsággal — nem utolsósorban „keményebb romantikaival” — rendelkezik ahhoz, hogy a többmillió nézőtábor kedvence legyen majd másfél hónapra.

A hét második felének programjából *Orsi* Ferenc tévédrámájára, a *Zrinyire* hívjuk fel a figyelmet: tegnap, pénteken indult, s minden napra jut belőle. A mai nap újabb tévéopera-kuriózumot ígér, *Schubert: Házi háborúját*, mely után hiába kutatnak emlékeztükben az operabarátok, nem szerepel a színházak repertoárján, Budapest 1928-ban ment. Az *Arisztophanész-komédiából* ismeri Lysistrate-sztorit újrafogalmazó vígjopera *Oberfrank Géza* dramaturgiai kézzel, jegyével és vezényletével, Békés András rendezésében kerül a néző elé.

N. I.

Kulturális hetek Szentesen

Szegedi szimfonikusok és operisták a műsorban

Ma, szombat délután a Mozart műzeum ligeti épületében dr. Kocsis Ferenc tanácselnök-helyettes nyitja meg Szentesen a kulturális hetek október 15-ig tartó gazdag eseménysorozatát. Még aznap délután Csongrád megyei mesterek címmel nyit meg kiállítás Szeles Zoltán művészettörténész, és kezdődik a Mórca Zsigmond művelődési központban a C és B-osztályos meghívásos társastánc verseny. Szombaton délelőtt rendezik meg a 75 éves Petőfi-szálló jubileumi ünnepségét.

A különböző sportrendezvények mellett érdekes kulturális programokra is sor kerül. Szeptember 30-án a *Hulló kvartett* dzsessz-hangversenyét hallhatja a közönség, a Tóth József színházteremben, hétfőn a Koszta múzeum az 1848—49-es forradalom és szabadságharc Csongrád megyei dokumentumait mutatja be. Itt tart előadást dr. Borús József kandidátus, az akadémia történettudományi intézetének titkára. Október 2-án

a *Mozart Varázsvivola* című operájával vendégszerepel a szegedi színház együttese, október 6-án a Horváth Mihály gimnázium diákszínpadja világi színre feszítválynyertes összeállításait, vidám népi játékaikat. Október 7-én délután világjáró magyar zeneművészek: Kocsis Albert, Szabó Csilla és Lehoczky Éva mutatkoznak be az ifjú zenebarátoknak, október 9. én bolgár kiállításokat nyitnak meg és irodalmi estet rendeznek Agh István, Berék Katalin, Bodor Tibor, Csengerly Adrienne közreműködésével. Október 14-én az országos amatőrfilm fesztivál győztes filmjeit vetítik, a KPVDSZ Csongrád megyei bizottsága megyei fotós-és grafikai kiállításokat nyit meg. A kétéhetes rendezvény-sorozat október 15-én, hétfőn este a szegedi szimfonikusok hangversenyével zárul. A Berlioz, Rossini és Beethoven műveiből összeállított koncert karmestere, az olasz Bruno Campanella, szólólistája Falvai Sándor zongoraművész lesz.